بنام خدا

چک‌لیست میدانی حرفه‌ای برای بازسازی و مدیریت اجساد در حوادث انفجاری (Body Recovery & Reconstruction Checklist)

این چک‌لیست برای استفاده تیم‌های جستجو و نجات، پزشکی قانونی و مدیریت صحنه طراحی شده و بر **ایمنی، دقت، حفظ شواهد و کرامت انسانی** تمرکز دارد.

شهریارمزیدآبادی

مدرس امداد و نجات

چک‌لیست میدانی بازسازی اجساد در انفجار – درس چهل و هفت

۱. اطلاعات پایه صحنه

☐ نوع حادثه: ☐ انفجار ☐ ترکیبی ☐ سایر

☐ محل دقیق: .....

☐ تاریخ/زمان: .....

☐ فرمانده صحنه (IC): .....

☐ افسر ایمنی: .....

۲. ایمنی صحنه (قبل از شروع)

ایمنی سازه:

☐ ارزیابی پایداری انجام شده

☐ شمع‌گذاری/مهاربندی انجام شده

☐ خطر ریزش ثانویه کنترل شده

تهدیدات انفجاری:

☐ بررسی توسط تیم EOD انجام شده

☐ عدم وجود UXO تأیید شده

☐ محدوده ایمن تعیین شده

سایر خطرات:

☐ گاز/برق قطع شده

☐ مواد خطرناک بررسی شده

☐ تهویه مناسب برقرار است

۳. تجهیزات حفاظت فردی (PPE)

☐ کلاه ایمنی

☐ دستکش دوبل

☐ ماسک (N95/P۳ یا بالاتر)

☐ عینک محافظ

☐ لباس یکبار مصرف یا مقاوم

☐ کفش ایمنی

۴. جستجو و شناسایی اجزا

☐ تعیین محدوده جستجو (Grid بندی)

☐ شماره‌گذاری هر نقطه کشف

☐ استفاده از پرچم/مارکر

☐ ثبت موقعیت دقیق (نقشه/مختصات)

نکات مهم:

☐ عدم جابجایی قبل از مستندسازی

☐ توجه به قطعات کوچک (انگشت، استخوان)

☐ بررسی زیر آوارهای سبک و سنگین

۵. مستندسازی (Forensic)

☐ عکسبرداری از محل قبل از برداشت

☐ ثبت وضعیت هر قطعه

☐ ثبت فاصله بین اجزا

☐ ثبت اشیای همراه (لباس، زیورآلات)

۶. اقدامات بهداشتی

☐ جلوگیری از تماس مستقیم

☐ ضدعفونی دست‌ها و ابزار

☐ عدم خوردن/نوشیدن در صحنه

☐ مدیریت پسماند بیولوژیک

۷. جمع‌آوری و بسته‌بندی

اصول:

☐ هر قطعه در کیسه جداگانه یا مشخص

☐ استفاده از Body Bag یا کیسه مناسب

☐ برچسب‌گذاری دقیق (کد، زمان، مکان)

توجه:

☐ عدم مخلوط کردن اجزا

☐ استفاده از کیسه مقاوم دو لایه

۸. بازسازی (Reconstruction)

در محل یا مرکز:

☐ دسته‌بندی بر اساس:

- اندازه
- رنگ پوست/لباس
- نوع بافت

☐ تطبیق اولیه اجزا

☐ استفاده از کدگذاری یکتا

☐ ثبت موارد مشکوک به یک فرد

مثال:

چند قطعه با لباس مشابه: ← در یک گروه موقت قرار داده شوند

← تأیید نهایی در پزشکی قانونی

۹. انتقال

☐ مسیر انتقال ایمن انتخاب شده

☐ استفاده از برانکارد یا بسکت

☐ ثبت زنجیره تحویل (Chain of Custody)

☐ اطلاع به مرکز پذیرنده

۱۰. شناسایی موقت

☐ تخصیص شماره یکتا به هر جسد/قطعه

☐ ثبت مشخصات ظاهری

☐ ثبت وسایل همراه

۱۱. مدیریت تیم

☐ استفاده از Buddy System

☐ استراحت دوره‌ای

☐ پایش وضعیت روانی نیروها

☐ چرخش نیروها در کارهای سنگین

۱۲. بایدها و نبایدها

بایدها:

☐ دقت بالا در جمع‌آوری

☐ حفظ کرامت انسانی

☐ مستندسازی کامل

☐ رعایت ایمنی در هر مرحله

❌ **نبایدها:**

☐ عجله در جمع‌آوری

☐ مخلوط کردن اجزا

☐ جابجایی بدون ثبت

☐ نادیده گرفتن خطرات صحنه

۱۳. نقاط توقف (Stop Points)

☐ مشاهده شیء مشکوک انفجاری

☐ ناپایداری سازه

☐ نشت گاز

☐ خستگی شدید تیم

→ در این حالت: **توقف عملیات و خروج فوری**

۱۴. کنترل نهایی

☐ بررسی کامل محدوده

☐ اطمینان از عدم باقی‌ماندن اجزا

☐ جمع‌آوری تجهیزات

☐ ضدعفونی نهایی

۱۵. نکات کلیدی حرفه‌ای

- بازسازی دقیق ممکن است **ساعت‌ها تا روزها** زمان ببرد
- همکاری با پزشکی قانونی حیاتی است
- هر اشتباه = اختلال در شناسایی

جمع‌بندی

این چک‌لیست تضمین می‌کند:

- ایمنی تیم حفظ شود
- شواهد از بین نرود
- بازسازی اجساد با **دقت، احترام و استاندارد بالا** انجام شود